

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KOZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Legyünk őszinték!

(Reflexiók a múlt hét közvéleményére.)

Nincs se párt, se néposztály, mely egyet ne értene abban, hogy a sülyedő erkölcsök alapján megintgadják a társadalom ozslopaít és hogy azokat legbiztosabban fentartják a vallásos nemzetek.

Ezen egyetértés legrealisabban nyilvánult abban, hogy a legutóbbi évek alatt maga az államkormány hatályosan pártfogolta a hit- és erkölcstannak oktatását, s az előző tanrendszerekhez képest annak a saját iskoláiban jelentékeny óraszámot átengedett.

Azonban mit ér a hit és annak elméleti tana, megfelelő cselekedetek nélkül? Mit ér, ha a gyermek fogékony lelkébe szép szíréhangokat kiáltanak bele, de a morálnak nem példányait, hanem paródiáit látja maga körül a gyakorlati életben? Mit ér a szóval dokumentált erénypartolás, mikor a prakszisban mindannak az ellenkezőjét látjuk?

Az állam azt mondja, hogy a templom, a szószékek, a hitoktatók vannak hivatva a népetek vallásosakká és így erkölcsösökké tenni. Az egyház nevében pedig a hercegprimás azt feleli, hogy a papságnak nincs hatalma a nép fölött, tehát alig is irányíthatja akaratát.

Ezen ellenmondás aztán fentartja magát le-le egész az utolsó falusi kaszinóig.

Az állam elrendeli a vasárnap ünneplését, de annak megszögöit eszébe se jut megfenyíteni. Sőt maga az állam megkivánja tisztviselőitől, hogy vasárnap délelőtt is aktákat intézenek el a nagy mise és prédikáció hallgatása helyett. Legalább azt látjuk, hogy a legtöbb hivatalba vasárnap is bejárnak.

Panaszkodnak a gazdák, hogy a cselédek hűtlenek, rossz lelkűek, lopnak, csálnak; de azért eszünkbe se jut őket a bevallott orvos-szerhez, a templomhoz és imádságos könyvhez ültetni. Hanem mikor aztán teljesen megromlottak, bűneikért a templomi kathedrát akarják szavatossá tenni.

Hirdetjük és elismerjük, hogy nem volna annyi a közönséges gonosztevő, ha a tizparancsolat nemcsak a gyermekeknek, hanem a felnőtteknek is naponkint eszébe forogna. Hanem azért magunk se igen koptatjuk a templom padjait.

És hiába minden szép beszéd; utóvégre is az intelligencia példája rohamosan terjed lefelé. Nézzen be akárki a templomba, kit lát ott közönséges vasárnapokon? Egynehány vén asszonyt, no meg az obligát iskolás gyermekeket. Hát hol van ilyenkor az intelligenciának az a része, mely úgy szereti a papokat és templomokat felelőssé tenni a nép erkölcsiért? Csoda-e, ha a nagy uraktól a kisebbek, ezektől meg a legkisebbek inkább azt tanulják meg, hogyan kell a templomot kerülni?

Nem azért szólunk erről, mintha a templombajárást az általános erényesség egyetlen biztos föltételének tartanók; hanem azért, mert a közönségen jelenleg bizonyos alszenteskedés, beteges pietizmus vesz erőt, mely erény-egyletek alakításában keres a társadalom fekélyborította testére minden gyógyító sebtapaszt.

Nagyon rólunk, megyénkről szól az ének; hiszen a baptisták terjedéséről, a vérrokonok közti nagyszámú vadházasságokról, panaszkodik alispánunk a belügyminiszteriumnál.

Vajjon a létező viszonyok között remélhető-e ezen rákfénkre orvoslát? Nem hisszük, mert, ha megtüretnek a nazarénusok, kik az állam legsúlyosabb közterhet, a véradót, hitcikkelyileg tagadják: akkor a lelkiismereti szabadság nevében túrni kell a baptistákat is. És

mi lesz még akkor, ha prakszisba vétetik azon kuriai döntvény, hogy a párbér nem realteher és a vallására kicsit tartó nép egyszerűen kitér, ha kultuszadókat követelnek rajta?

Szomorú ügy nagyon a vadházasságok nagy szaporasága; de vajjon csoda-e, ha a nép részint vagyoni érdekből, részint állattiságból belesülyed, mikor sokszor az ő vezetői is abban élnek? Csoda-e, ha a nép szodomain bűnökbe esik, mikor intelligenciája fölös részét se az ősz haj, se a nagy gyermekek, se a reszkető inak, se a világ mosolygása nem tudja a bűntől, vagy legalább bűnös viszonyoktól elszakítani: hanem a vén bűnös megvárja így, míg a bűn őt elhagyja?

Csoda-e, hogy akik nem tudják, vagy nem bírják a felekezetek házassággoldó dogmáinak drág a szírteit elkerülni; akik nem sejtik, hogy két-háromszáz forintért mindenkit bevesznek unitáriusnak s aztán cserélgetheti az asszonyt, mint akár a subát: csoda-e, ha ezek az emberek olcsóbban és egyenesebben mennek oda, ahová a törvényes bűn álarcban beosonnak azok, akiknek pénz és értelmiség segíti elő erkölcstaposó ledérségeit?

Mindezek csak ideák, melyeknek merev ellentmondásaiból csak egy tűnik ki: az — amit annyian hiába bizonyítottak — hogy magával a kultúrával erkölcsöket nemesíteni nem lehet. Ezenkívül kiténik az is, hogy az erkölcsök ja vitása immár általánosan mutatkozó közszükség ugyan, de az arra alkalmas eszközök megválasztása körül megdöbentő tájékozatlanság uralkodik.

Kivánjuk, hogy az éhező szegénylegényt tartsa vissza a »ne orozz« a rablástól; mikor a tizenkét iskolás urakat a tanult dogmatika s mellette a sok rájuk pazarolt jellemképzés se tudja visszatartani a sikkasztástól.

Kivánjuk, hogy a földön szenvedésre, nyomorra utalt szegénység a túlvilági kárpótlással csendesítse magát — s néha maguk ezen tan hirdetői is jobban ragaszkodnak a mulandó javakhoz, mint kellene s azok szerzésében éppen se válogatják az eszközöket.

Kivánjuk, hogy a nők házasak, az anyák önfelelődozők legyenek; és kivánja ezt a fiatal-ság — a kártyaasztalnál, a tivornya gőzében, a vén legénységbe belerozsdásodva.

Miért kivánjuk másoktól azt, amit magunk nem akarunk megtenni? Mért nem tesszük meg magunk is, amit másokban keresünk, ha egyszerűen azt kötelességnek ismertük el? Miért mérünk kétféle mértékkel, egyszer mint kritikusok, másszor mint felperesek?

Azért, mert nem vagyunk őszinték; mert a divatos vallásos áramlat csak előre kimosolygott alszenteskedés; mert mindenki vizet prédikál ugyan, de maga bort iszik. Tehát vagy engedjük minden vonalon érvénykedni a vallást, ha csak az biztosítja a földi rendet; vagy ne okoljuk azt olyan eredményekért, melyek nála nélkül, sőt az ő ellenére nehezede reánk.

Más szóval: az őszinteség a közjavulás első feltétele.

A muszkák keleti politikája.

„Hasonló célok, hasonló eszközök által győzhetőek le: a burgasi támadásra a lengyel határon kell megadni a választ” . . . A . . .

A moszkoviták mozognak. A Csernajevek és Ignatievek fölrezzentek, hogy az osztrák-magyar monarchia is, önmaga egyedül is akciót mert indítani és ügyes tapintattal a fegyverszünetet kezdeményezte és keresztül is vitte személyes intervenciójával Khevenhüller belgrádi követje által; hogy a bulgár győzelem nem arathatja azon hasznót, melyet ezuttal pedig a muszka akart magának begombolni. Mert hát, ha Sándor herceg győzelméhez kezdetben a cár a durcást játszotta is és érezettni is akarta vele, hogy a cárral nem jó újat huzni — a mit orosz tisztjei visszahi-

vásával is tanusított — azért a rossz játékhoz később mégis eszélyesebbnek látta jó képet vágni és különösen az osztrák-magyarok ellen fordítani haragját. Mert hát, ha folytatta volna Sándor ellen neheztelését, éppen úgy járt volna meg, hogy a kiket legjobban gyűlölt — éppen az osztrák-magyarok érdekét segítette volna elő és egyszer csak azon vette volna magát észre, hogy a Kelet végképpen kisiklott a kezei közül és a neheztelt bulgárok és szerbek kibékülve, végre egymás karjaiba is omolhattak volna, ami lehetőleg Konstantinápoly örök elvesztésével is egy jelentőségű lett volna.

Egyet fordult tehát a cár sarkán s meg-gondolva magát, a bulgárok győzelméből még érvet is formált magának arra, hogy hiszen a bulgárok győzelmé tulajdonképp az ő orosz tisztjei érdeme (!) kik tanítómestereik voltak a bulgároknak; és ezen incidensből egy tüntető elismerő nyilatkozatra érezte magát indítatva, melyben nem a bulgárok hazafias érdemének és nem Sándor herceg tagadhatlan vitéz bravurjának tulajdonította a szerbek megveretését, hanem saját orosz tisztjeinek; és ezeknek köszönetet mondva, nyílt alkalmat szolgáltatott arra nézve, hogy az orosz chauviniszták is kezökbe vehessék a politikai akció fonalát és az immár kezeikből kisiklott keleti szlávok hajlamát ismét a moszkovita szlávok felé fordítsák. Ez aztán a szláv játékonysági gyülekezet alkalmával Péterváron egy Csernajevek és Ignatievnek elég alkalmul is szolgált arra: hogy a gyűlölt osztrák-magyar monarchiát, mint a szlávok leg-nagyobb ellenségét tüntessék fel; és különböző európai, de még a legujabban megnyert horvát organumaik által is immár egész Európában azon igazolhatlan ideát is szellőztetik, hogy tulajdonképp ezen osztrák-magyar monarchiának már nincs is többé létjoga; hanem van igen is, a Bosznia, Hercegovina, Horvátország, Dalmácia és a felső magyarországi tótság és ruthénok, ugy Ausztria különböző szláv tartományaiából képezendő egy közép európai szláv birodalomnak, a mely, hogy nagyobb akadályok nélkül létre is jöhessen, Erdélyt az oláhoknak kell oda ajándékozni, a ruthén és lengyeleket pedig, mint különben is szláv-orosz faju népeket, az oroszba kell bele olvasztani.

Idáig jutottunk a moszkovita-politikával, hogy ók még mindig valamely fensőbbi hatalmat gondolnak képviselhetni és csak osztogatni Európában a gráciákat, mintha még most is csak a római birodalom szenátusa s a Caezárók hatalma disponálna egy felvilág uralmával!

Hanem hát, mai napság, még a vadhordák nagy száma sem imponál s azonkívül megnezik azt Európa nemzetei: hát ugyan ki is akar felette disponálni? Az igazolt műveltség-e, melynek hivatása van az uralomra? vagy a firneiss csupán, mely csak a műveltség köpenybe burkolózik s aztán egyedül anyagi durva erejével akarja, nem csupán ellenségeit, de tudatlan gögijében az egész világot letipranni: »car tell est son plaisir« (mert ez az ő gyönyöre).

Hát biz erre csak azt mondjuk: a Csernajevek és Ignatievek tüntetésszerű s így politikai természetű szájkodásaikat ad referendum vesszük! . . .

S ha már bőrükben nem férnek meg, úgy gyakorolják vitézségüket a különben derék cserkeszek és a többi nomád nép hazájában, — mert itt az orthodoxismuskak is van még tere; de a civilisált Európában nincs szerepök, még ha szlávoknak is vallják magukat. Mert a déli szlávok immár megérték a szabadságra. S mit ajánlhat az orosz nemzet egyebet, mint szolgáló és teljes beolvadást az orosz nemzetiségbe és önhietségbe? . . . Tehát ezért lelkesüljenek a mi keleti szlávaink? a hősokké képezhető egykori macedonok utódjai — a bulgá-

rok és albánok, és a vitéz montenegróiak s ezek testvérei — a török dúlásokat átélte szerb testvéreink a Száván túl és innen? Oh mi azt mondjuk, hogy a horvátokat, ruthéneket és oláhokat is csak a rég előre elkészített orosz ármány idegenítette el tőlünk magyaroktól, mely már sok évtized óta dolgozik faji misszionáriusai által az egyházi és irodalmi téren azon, hogy a szlávok egyöntetűségét a szivekben is elfogad tassa. Amde: ki áll arról jót, hogy a mai déli szlávok bárkinek kezéből is elfogadják még a segítséget is, mely végre is az ő szabadságaik és önállóságuk árba kerülhet? — Mi tiszteljük a mi józan eszű és becsületes szívű tótjaink, ruthéneink, sőt oláhjaink s déli szlávjaink belátását és hisszük, hogy orosz nagybátyjuk önző céljainak nem ülnék fel. De ha ez mégis megtörténne? Legyenek meggyőződve kom-patriotáink — hazabelieink — és a szabadságban szeretett testvéreink és szomszédjaink a Száván innen és túl, sőt zsörtölődő honfitársaink a Dráván túl is: mikép ez esetben is harcolni fogunk az ő érdekekben is — az ő szabadságaikért is és nem félünk még attól is, hogy az ezer éves magyar birodalmat akár szláv, akár pedig román, vagy éppen orosz is tehesék. . . . De, hogy ezt elérhessük, csakugyan nagy mulasztások pótlására kell gondolnunk s gondolnunk azonnal; még pedig arra, hogy mi is a Csernajevek és Ignatievok utjaira térjünk. Azaz, izgatnunk, lelkesítenünk kell az igaz ügy érdekében: izgatnunk, hogy a szabadság tért nyerjen a szivekben, minden szomszédnepeink szivekben; s hogy ne csupán a fajközösség, de a szabadság, az állami függetlenség is döntsön, a midőn majd ama syrenei hangok ütnek meg az illető népek és nemzetek füleinek dobhartáit, hogy hát a nagy orosz birodalom legyen majd közös hazájuk az egyetemes szlávoknak — igen, közös temetőjük, hogy oly könnyelműen elváltak a római egyedül üdvözítő egyháztól.

Mert hiszen, maga Voltaire sem tagadja, hogy a leghitványabb ürügyek távolították el a görögöket Rómától. Méltó jutalmul tehát Ozmán iga súlyosodott vállalkra; s ott, hol egykor világszerte magasztalt egyházi atyák és főpásztorok ültek apostoli, vagy első tanítványok által emelt székeiken: utóbb vérszomjas basák dőzsölének s az Isten fiainak szabadságával dicsekvő nemzetek helyett, a testi gyönyör kész szolgálói, hozzájuk illő zsarnokok alá-csony rabjai tenyészték. . . .

És hát ekként vonult be Alexandriába is előbb az eretnokség s csak ezután Mahomed zászlaja. Hasonlólag Konstantinápolyt is előbb a schisma foglalta el s később a törökök.

És most! ismét a schisma akarja visszafoglalni régi helyét, de hát kijátszásával az ottani szláv és görög népeknek. Mert egy londoni levélben így írnak Aksakoff lapjának:

„Bécsben fogja Oroszország a szlávok ellenségeit legyőzni s a bécsi Hofburgban fog Oroszország részére a Bosporus birtokbavételére a parancs kiadatni és a sz István templomban a szláv birodalom proklamáltatni is! S ha egyszer Bécs orosz kézre kerül s ez az orosz által hosszú időre okkupálva is lesz: ekkor a szlávok minden ellenségei el fognak tűnni. . . .

Mire Aksakoff, a szerkesztő, csak azon megjegyzést teszi: „hogy ő Bécsben csak Paskievics szeméin át tekint; csakis azt hiszi, hogy csupán Bécsben át visz az ut Carigrad, (Konstantinápolyba) vagyis a Bosporushoz. . . .

A mi Strossmayerünk pedig, egy levélben, melyet Vereschagin hirhadt szent-család című, vallástalan irányu képe ellenében Gangelbauer bécsi érsek bíbornokhoz intézett s a melyben a bíbornok eltűlt rendeletét a maga részéről is osztja, szükségesnek találta a szlávok érdekében is nyilatkozni s ezek nagy jövőjét ezen alkalomból is enunciólni olyképpen: hogy a szlávok mint ifjú romlatlan faj, csak maradjanak vallásosak s a régi előregedett nemzetek vallástalan ideáit ne recipiálják magukba: mert szerinte főleg a szlávokon áll az órák és pillanatok siettetni, midőn az Urnak azon dicső jóslata teljesülni fog: „et erit unum ovile et unus pastor, — hogy egy akol és egy pásztor leend.“

Hát csak annyit mondunk e nagy reményekhez: hogy ennek nem az az útja, hogy a schisma terjesztését is, mint eszközt elfogadják a tisztelt püspök ur; mert implicite hát ezzel azt mondá ki, hogy a vallás terjesztése akár erős-zakos eszközökkel is meg van engedve, miután a szláv orthodoxizmus csak így közelít azon vallási egységhez, mely a püspök szeméi előtt lebeghet.

Hát ezen erőszakos eszközök dacára is, még az orosz orthodoxizmus által is kívánja a szlávok egységesítését a tisztelt püspök ur? S azt hiszi, tán Krisztus előtt: a szláv egy akol és egy pásztor lebegett; s nem az? melyet mi is gondolunk: hogy dacára a nemzetiségek és fajok különbözőségének: csak a hitbéli ügy az azonos egy akol s egy pásztor mondásával.

Valóban, Krisztus nem reflektált az idiomák, a fajok egységére; nékie csak a hitbéli egység kellett. S ugyan, a schisma lebeghetett-e szeméi előtt, midőn a 12 apostol ugyan egy hitében, — a mi már magában is csoda, hogy 12 embert teljesen hasonló gondolkozásúvá tehetett, hit és meggyőződésben, mert semmiben sem tértek el egymástól — mindenféle eretnokséget, így tehát a sokkal később következett protestans és schismaticus kitéréseket is kellett, hogy elítélje. No de hát, az emberi szabadságnál fogva, ezt sem akadályozhatta meg, mivel ez is az ő céljait segíté elő; és mert a hitbéli különbözőségek: a hitbéli erősségek eszközei, melyek által tehát a vallások életrevalósága nyilatkozik; s melyek ha időszakonkint nagy rombolásokat eszközölnek is: nem egyuttal még is előmozdító-e azon célnak, hogy bár különböző utakon, de végre is, minden népek és fajok különböző hitöknel fogva is eljussanak az egy Isten s annak igazságai megismeréséhez?

Mindenesetre! e józanabb vélelemre kell reflektálnunk, midőn a t. püspök ur fantasztikus szláv enuncióit tekintjük és arra a végeredményre jutunk, hogy a t. püspök ur a szlávok különleges hivatására felette nagy súlyt fektet, mivel még romlatlan (?) népnek is tartja azt. Hát ezen egyetlen és sok más nomád néppel közös motívumot elégséges érvnek is tartja arra nézve, hogy hát csak éppen a szláv faj van hivatva a nemzetek megifjítására? sőt nagyrészen műveletlensége dacára is: a vezetésére és hatalma alá való erőszakolására? . . .

Már ezen egyetlen meggyőződése is a püspök urnak, elég arra nekünk, hogy fölötté sajnálatunkat fejezzük ki; mert ha egy jobb ügyhöz méltó erélyt és tehetséget más praktikusabb eszme megvalósítására fordította volna: most a diakovári püspök talán élén állandott volna a különben ugy is jeles magyar püspökségnek és lehet, hogy szűkebb hazája, Horvátországnak nagy hasznára lett volna. S mivé tették őt a körülmények s a horvát exkluzív nevelés? s mivé tette ő horvát papjait s az ifjúság átalakított szellemét? A magyar korona ellenévé! . . . S talán hát ezáltal megállapítá Horvátország képzelt nagy misszióját? Sőt elenkezőleg! ezt az orthodoxizmusnak szolgál-tatta ki s talán a katolikus hit javára? s az orthodoxizmus végleges legyőzésére s egységére a szláv katolicizmusnak? . . .

Semmit ebből! . . . Csak arra szolgált, hogy netán a legközelebb Pétervárt tartott Szt.-György-féle ünnepélynél akár őt is fölemlítheték vala, mint ünnepelt szlávhost? s ez tán dicsőségére szolgál-dott a katolikus püspöknek, mely a magyar korona fénye után élvezte a diakovári püspökség szép emolumentumait?

Hát csak egyeztesse ő össze a magyar és horvát elválaszthatlan koronák által reá hár-mal-dott hazafias kötelességek harmonikus együt-tességét. Mi meg a magyar hazának, bár szláv, vagy román, vagy német eredetű lakosai, itél-jünk a körülmények s a hazafias kötelességek fölött úgy, mint igaz és becsületes honfiakhoz illik s gondoljuk meg, hogy mindenkinek ki van szabva kis köre az életben; de a köte-lessége mindenkinek az összességhez hű-nek lenni, mely a hazát képezi s ez: Magyar-orosz s a magyar nemzet ez idő szerint!

Akik tehát másképp gondolkoznak, bánjunk el velök, mint olyanokkal; vagy adjuk meg magunkat vörszónak, a melyet pedig elhárí-tattunk volna magunktól, ha ismerjük köteles-segeinket és azok szerent cselekszünk is . . .

Tehát, fela fejjel! nézzünk bátran a jövő szemébe és a gögös moszkoviták fenyegetéseire vágjuk vissza: hogy nem a bécsi Szt.-István templomban, de esetleg a török Sophia mecsetben is lehet találkozásunk; ámde, nem az orosz szolgaság, hanem az európai szabadság diadalának végleges kivívására.

Antonovits József.

Hirek.

A vadházasságok ügyében Bács-Bodrogh megye alispánja jelentést tett a belügyminiszternek, hogy csupán a bács-szeremi szeniorátus területén 206 eset állapított meg. Ennél még szomorubb azon tapasztalat, hogy a vadházasságok a vérrokonok között is szaporodnak.

Ugyancsak a megyei alispánnak azon kérdésére, mely eljárást követtesse a szaporodó anabaptisták-kal szemben, a belügyminiszter azt válaszolta, hogy a nevezett felekezett anyakönyvi ügyei ügyi kezelendők, mint a nazarénusokéi. (L. első cikkünket.)

Sztanicsról írják: Goldschark József hely-beli prépost plébános, folyó hó 7-én ünnepelte születésének 70. évfordulóját, mely alkalomból őt a tanítói kar, élén Klein Ernő kántor-tanítóval, kellemes meg-ípetésben részesítette. A szokásos születésnap-i sz-rencse-kívánatok a tanítói testület részéről egy évben sem maradtak el szeretett főnökük irányában; de ez évben a szokottnál ünnepélyesebb alakban nyilvánult. Ugyanis e hó 6-án már délután lehetett gyantítani, hogy nem mindennapi dolog van készülöben; mert a nagy sár és a permetező eső dacára tengernyi nép-tömeg gyűlt össze a plébánia, a templom és az iskola környékén. A mint az est beállott, az iskolás-lövés által adott jelre az iskola udvarból az iskolas gyer-mekek, tanítók vezetése mellett, lampionokkal és gyertyákkal, a lövész század zászlója alatt zenével vonultak a plébánia elé. Itt két iskolás gyermek német nyel-ven, egy pedig magyar nyelven üdvözölte az ünne-peltet. A beszédek végeztével mindannyiszor ege-trázó „Eljen“ kiáltások hallatszottak nemcsak az iskolás gyermekek, hanem az összesereglett nép részéről is, melynek ez alkalommal először nyílt alkalma szeretett lelkipásztorát, mint hájszentlőrinci címzetes prépostot, üdvözölni. Az ünnepelt német és magyar nyelven, szokott kedves, megnyerő modorában válaszolt a tett üdvözlő beszédekre. Mire a lövész század diszlövéséi, görögütz és mozsarazás közben a lélekemelő ünnepély mintegy félórát tartam után véget ért. A község egy-hangu kívánata: „Ad multos annos!“ R. 1.

Örvendetes tudomásul vettük iparkodó kapítányunknak a köztisztaság és közegészség érdekében kiadott azon rendeletét, hogy a beálló hózivatáros napokkal szemben a házi gazdákat kötelességükre emlékeztetni sziveskedett, midőn elrendelte, hogy kiki seperje tisztára a maga háza elejét.

Ezen jóakaró rendelkezés azonban magában véve keveset ér, ha annak végrehajtása és megtestesítése kellő utánjárással nem szorgalmaztatik. Hiszen ha a rendet pusztá jóakaratu intézkedésekkel megteremteni lehetne, vagyis, ha a törvény szava már elméletben elég volna a rend megteremtésére: akkor nem is volna szükségünk szabályrendeletekre, a melyek ugy sem egyebek, mint az országos törvények helyi vonatkozásu alkalmazásai. Mit ér kihirdetni, hogy a sikamlós járó-kákkal mi legyen, vagy hogy az utak mivel szorá-sanak be? ha egyszer nem néz utána senki, vajjon van-e és mennyiben van ezen jó intézkedésnek fogat-taja? Mit ér elrendelni, hogy tisztítsuk meg a járó-kát a jégtől és fagytól, ha egyszer akárhány ház van a futeákon és fötereken olyan, a melynek nincs eső-fogó csatornája?

Hiszen mindenki tudja, hogyha máskor nem, hát a déli órákban rá-rásüt a hóra a napvilág és megol-vaszt a házak tetéjén levő hóból annyit, hogy az út tele nyaktörésre elég sikamlós legyen. Így aztán a házi-urak vagy kénytelenek egy embert öröké a ház körül foglalkoztatni, vagy tömeges ellenállással teszik a rendeletet illuzóriussá.

Pedig nincs egy hatóságra veszedelmesebb és tekintély öltözött körülmény, mint ha bezíonyul, hogy amit parancsol, lehetetlen vagy kivihetetlen. Mig nem lesz sikeres intézkedés az iránt, hogy legalább a fő-közlekedési vonalon minden háznak legyen vízfogója: addig a járóka tisztántartása üres óhajítás marad.

Pedig ennél indokolhatóbb köztisztasági kívána-lom alig képzelhető. Hiszen egy kis felvilágosításra bizonyára belátná az apatini utca elején lakó 3-4 csatornátlan háznak virilista tulajdonosa, hogy méltánytalanság tőlük az egész közönséggel szemben egész télen át csepegni hagyni a háztetőt, csak azért, hogy 20-25 frttal több pénzük maradjon. A Vadász-kürt, utánna a dúsgazdag Wamoscher Nándor tulajdonát képező „Fehér hajó“, valamint a mellett a hosszú Lippe rt-féle ház, mind naponkint bizonyosságot tesz a mellett, amit föntebb állítottunk.

Ha a kapitány úr föntebb dicsért igyekezetének fogamatot akar biztosítani: akkor mindenekelőtt gon-doskodjék az eső-fogó csatornákról; a nélkül a szóban forgó rendelet mindíg második lépés marad az első helyett. A rendelet így hangzik:

Hirdetmény. A köztisztasági szabályzatnak 1. §-a értelmében felhívom a háztulajdonosokat és azok lakóit, hogy a téli időszakban a havat és sikamlós időben a házak mentében lévő járdákról elvárolítani, azokat kőpor, homok, fűrészpor vagy hamuval annál is inkább behinteni el ne mulasszák, mert ellen es-tében a fentebb idéztem szabályzat 27. §-ában kimon-dott 50 frtíg terjedhető pénzbüntetés, annak behajhat-lansága esetében 5 napig terjedhető elzárás büntetését, kénytelen leszek alkalmazni. Zombor, 1885. december hó 10. Gruber Vince, h. rendőrkapitány.

Bács-Bodrogh megye által kezelt Kovács József-féle ösztöndíj-alapnál egy ösztöndíj állomásra december hó 31-ig pályázat van hirdetve.

Baján a polgári olvasó-egylet tisztújító köz-gyűlése 1886. évi január hó 6-án lesz.

Szabadka város törvényhatósága e hó 15-én rendkívüli közgyűlést tart.

Sztanimirovits Pál helybeli divat- és kéz-műáru cég beszüntette fizetését. A mintegy 50 év óta főnálló cég bukására Zomborban már huzamosabb idő óta el voltak készülve, pedig az üzlet a legnagyobb közű tartozott s a cégtulajdonos igen jómódu férő híreben állott és midőn egy hóval ezelőtt Sztani-mirovits szállását eladta, a fizetések beszüntetése bizonyossá is vált. A tartozások mintegy 100.000 forinton fölül rugnak. A bukásban ugy a bécsi, mint a budapesti piac érdekelve vannak.

Arverések. Pilics Gávra 2868 frtra b. ing. dec. 23. Títel. Raffay Pál 5110 frtra b. ing. 1886. febr. 6. Zenta.

Baján az iparhatósági megbízottak választása december hó 8-án ment végbe, még pedig oly hihetetlen közönnnyel, hogy 1039 szavazó közül csak 31 szavazott.

Az apatini elemi iskolai tanítónők és Wéber József tanító, egynéhány iskolás gyermekkel jászol-játékot rendeznek a karácsonyi ünnepekre, a „Magyar Korona“ vendéglő káncstermében.

Melléklet a „Bácska“ 98-ik számához.

Ulyarik Albin, cs. és kir. tartalékos hadnagy, zombori földink, a napokban jegyet váltott Szegeden Haris Emilia kisasszonnyal.

Ujvidéken Schwarz Dániel szabadkai kereskedő eljegyezte Schossberger Lina kisasszonyt.

F. hó 11-én egy bezdáni öreg asszony Kolluthra akart menni, de utközben egy hóval teli nagy árokba esett, honnan a dautovai postakocsis félig megtagya, még életben kimentette.

Körrendelet. Magyar kir. belügyminiszter. Legközelebbi időben sajnálattal értesültem arról, hogy a magyar kir. belügyminiszteri 1874. évről 26559. sz. a. kelt azon rendelet, mellyel — az 1848. évi XXI. t. c. alapján — az idegen jelvényeknek, mint zászlóknak, címeknek bármely alkalommal és ürügy alatt való használata megtiltott, nemcsak figyelmen kívül hagyatik, sőt az idegen jelvények nemzetiségi üzelmekre és igazgatásokra használtak fel; ugyanazért ezen fennebb idézett tilalmat szennel megújított és utasított a törvényhatóságok, miszerint ezen rendelet legpontosabb végrehajtására a hatósági tisztviselőket, városi és községi elöljárókat személyfelelősség terhe alatt kötelezem. Elrendelem továbbá, hogy ezen törvénytilalom a legnagyobb nyilvánossággal tétessék közhírré. Továbbá közhírré teendő, hogy ezen tilalom megszegése kihágást képez és 15 napig terjedhető elzárással s egyszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő azon eljárás szerint és azon hatóságok által, melyeket az 1880. XXXVII. t. c. által nyert felhatalmazás alapján a magyar királyi igazságügyi miniszter úrral egyetértőleg kiadott belügyminiszteri rendelet megállapít. Azon esetben, ha ily jelvények kiállítására, azok azonnal eltávolítandók és az illetők ellen a törvényes megtorlás megindítható. Az e tekintetben mulasztást elkövető tisztviselők és elöljárók azonnal fegyelmi eljárás alá veendőek és felüggesztendők. Végül minden előforduló esetről és a tett intézkedésekről hozzám jelentés t-endő. Az összes tisztviselőket és elöljárókat hazaifias közelebről elvárnom jelen rendelet legpontosabb teljesítését. Budapest, 1885. évi november hó 24-én. Tisza s. k.

Ujvidéken f. hó 6-án Pocsátó Károly eljegyezte Kl-intsek Aranka kisasszonyt.

Baján Kósa Ádám hites ügyvéd, Baja város volt főbírája s törvényhatósági tagja, a napokban hosszas szenvedés után, 71 éves korában elhunyt. Áldás lebegjen porai fölött.

Megyénk körül a Duna egy pár nap óta rohamosan árad.

Az apatini III. betegápoló és temetkezési egyesület; a Csávoly községben alakult olvasókör; a feketehegyi polgári olvasókör alapszabályai a bemutatási záradékkal elláttattak.

Szabadkán Rajcsics József töltött fegyverét tisztogatta; vigyázatlansága folytán azonban a fegyver elcsúszott s egy utcán levő embert megsebesített.

A vidéknek a szinészet érdekében kerületekre való beosztása, melyet a szinészek congressusának általános óhajására a belügyminiszter egy ízben már életbeléptetett, de ugyancsak a szinészyűlés kívánságára el is tört, most a dec. 14-iki szinészyűlési közgyűlésnek egyik legfontosabb tárgyát képezi. Az eszmét a szinészyűlés Szent-István napi értekezlete újította fel s ennek határozatait a magyar szinészyűlésület központi igazgató tanácsa közelebb tárgyalván, a kerületi rendezetnek újból való behozatalát egyhangulag kimondotta, de oly módon, hogy a kerületek kikérésükre az illető városok hatóságainak és elöljáróinak hozzájárulásával s a központi kiküldöttének közbejárásával eszközöltesse, hogy a városok csoportosítása közmegegyezéssel történvén, a beosztást ne kifogásolhassák.

Gospodincén a szerb hitközség a szerbiai sebesültek részére 80 forint adományt szavazott meg; azonkívül a községben sok felső ruhát és febrüment adományoztak.

A szabadkai szintársulat a f. hó 15-iki országos közgyűlésen háromtagú küldöttséggel képviselteti magát.

Ujvidéken e hó 8-án este nagyérdéki hangverseny volt, melyben Parchetich főispán s vele a város legkiválóbb körei vettek részt. Az Erzsébet-szálló nagy terme, melyben a hangverseny tartott, teléd telve volt. A hangversenyt Helvey Antal rendezte s annak kiváló érdekét adott a Budapestről leutazott kitűnő művészi erők közreműködése. És pedig közreműködtek: Helvey Laura, kit a közönség zajos ovációkban részesített, s koszorúval tüntetett ki; Helvey asszony Gyulai Pál egy költeményét szavalta s Mikszáthnak egy rajzát olvasta fel. Sipos Antal kitűnő zongorajátéka képezte a művészi program további színt; a jeles művész az újvidéki közönség a legélénkebb tetszéssel fogadta, zajosn tapsolták s bábszöveget nyújtották át neki. Helvey Irén kisasszony operariákat s népdalokat énekelt; az ifjú énekesnő nagyterjedelmű, friss, csengő hangja, művészi koloratúrája és előadása egyaránt kellemesen meglepte a közönséget. Szépen fejezt hangja az előadásban Marchesi világhírű párisi énekiskolájának kiváló előnyeit mutatá be s arról győzött meg, hogy a k. a. bármely operának kiválóbb tagja lehetne. A hangverseny-rendező szép zongora játéka, Schreiber Jozefin asszony érdekes szavalata, valamint Helvey Anna k. a., Kálmán János, Bachmann Antal, s Perntstein József urak által szabatosan előadott quartett képezte a hangverseny újvidéki járulékat; — a hangversenyt táncmulatók követték.

Dimitrievits V. a helybeli szerb szintársulat elsőrendű hadköteles tagját, a szerb hadügyminiszter haza szólította a csatatérre.

Obrovac község 1881-ben teljesített legelő felosztását a m. kir. igazságügyi miniszter megsemmisítette és újabb felmérést rendelt el.

Szabadkán dr. Fáy Samu csabai ügyvéd eljegyezte Friedmann Szidónia kisasszonyt.

Baján Preisz Adolf kereskedő fizetéképtelenné lön.

A bajai tanács a szegényembáz gondnokává Piukovich Antalt, felügyelőjévé Novák Józsefet választotta.

Meghívás megyénk kereskedőjéhez, a folyó évi december hó 21-én nagyméltóságu gróf Zichy Jenő ur vezetésével a nagyméltóságu m. kir. földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter úrnak a házaló kereskedés korlátozása, illetőleg beszüntetése tárgyában emlékiratot átnyújtó küldöttséghez való csatlakozásra. A küldöttségben részt venni szándékozó urak kéretnek f. é. december hó 20-án Budapesten az Erzsébet-téri „Kioszk“ kávéházban tartandó előértekezletre megjelenni. Egyszerűsített kéretnek mindazok, kik az emlékirathoz csatolandó aláírási íveket még vissza nem küldötték, azokat legkésőbb december hó 18-ig: „Fürst Jakob Petz Miklós ur részére Budapest“ cím alatt beküldeni. Hódásgh, 1885. dec. 10. Schumacher Jakab, alelnök.

Kérdés tételvény az iránt, valjon a közönség kalapját kötelese levenni a kir. postahivatalban, a temesvári postaigazgatóság a következő körrendeletet becsátotta ki. A mely postahivatalban a közönségnek szánt hely rácsal el van választva a kezelő személyzet helyétől, ott föltett kalappal jelenhetik meg a közönség, s a kezelő személyzet föltett sapkával ilmet a rácsos nyitott helyén. A levélhordó, ki kézbesít, akár hol legyen, udvaron, előszobában, díszszobában, mindig fenttarthatja fövegét, mert két keze a kézbesítési munka teljesítéséhez kell, harmadik keze pedig, melylyel fövegét tartja, nincs. Egyenruhában, szolgálatban a levélhordó ép olyan, mint a katoná, tartozik a levélhordó udvariasan köszönni, katonai módon, de nem levenni fövegét.

Baján november hónap 67 gyermek (46%) született és csak 31 egyén (18%) — ezek közül is kettő erőszak által — halt el; oly kedvező arány, aminőt Baján még egy évben sem lehetett észlelni.

Az ipar- és kereskedelemügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg a fogművészetet a mesterség nivójára szállította le s azt a képesítéshez köthető iparágak közé sorozta. Közös rendeletekben ugyanis kimondják, hogy a ki mester-éges fogak vagy fogsorok készítésével foglalkozik, tartozik ezt az iparhatóságának bejelenteni és ott az előirt kellekkeit igazolni. Ennek alapján iparigazolványt kapnak s csak ennek birtokában gyakorolhatják a fogak készítését.

Baján Lemberger Ernő, a bajai keresk. és iparbank vezértitkára, jegyet váltott Strausz Irma kisasszonnyal.

Árverés. Zárics Proka 2026 fortra becsült ing. 1886. febr. 15. Zombor.

A karácsonyi szünidők előtt az országgyűlésben még csak a képviselők mandátumának meghosszabbítására, a háromhavi indennitjére és a mágnás-családok becikkelyezésére vonatkozó törvényjavaslatok lesznek letárgyalandók s ezután az országgyűlés tárgyalásai — a jövő hét közepe táján — január 9-ig elnapolhatnak.

Baján Rozenberg Mórnak az ottani izr. hitközség elnökének kedves leányát, Bella kisasszonyt eljegyezte Krausz Jakab kiskörösi birtokos.

Adán Wenczel Lajos szabadkai városi számtiszt, a napokban jegyet váltott Pásztor György kereskedő szép leányával, Milike kisasszonnyal.

Szabadkán Róka Lajos p. ü. fogalmazó szerkesztése mellett „Adó- és illetékügyi kalauz“ címmel egy új pénzügyi szakkönyv indult meg. Megjelen havonként kétszer. Előfizetési ára egész évre 4 forint.

Baján egy fűszerkereskedő segéd a teme'ben revolverrel mellen lötte magát. Sebe nem veszélyes.

A kulai szolgabíró megyénk alispánja f. hó 9-én hivatalosan meglátogatta s mindent a legnagyobb rendben találta.

Dudás Gyula, megyei jeles történeiszünk, jelenleg Budapesten az országos levéltárban, a volt tiszai koronai kerület lakóira vonatkozó adatok gyűjtésén fáradozik.

A bajai rendőrkapitány több gyanus lökereskedőt tartóztatott le, kik hamis löveleket akartak átiratni. A lövelekek, úgy látszik Szabadkán vannak hamisítva.

Tarcsay Gyula, a helybeli hasonló nevű derék család egyik tagja, a napokban Temesvárot elhunyt.

Vasárnap a Csitaonicában nagy élénkség uralkodott, mert tisztújítás volt. Vukicsévits Péter elnök az alapszabályok 13. és 7. §-a értelmében nem találta megtarthatónak a választást, mert nem volt jelen az alapító tagoknak egyharmad része. A másik párt ellenben, hivatkozva a régi gyakorlatra, kiküldött egy tagot választási elnöknek és restaurált. Így aztán szavaztak sokan olyanok is, akik még föl sem voltak véve tagul, mert az alapsz. 13-ik §-a szerint ezeknek 8 nappal előbb az elnöknek kell jelentkezni. A választás ellen, mint halljuk, appellátá adattott be a belügyminiszterhez. Érdekes megjegyezni, hogy az alapszabályok még Ferdinand császár alatt 1845-ben keltek.

Adományok a szegény gyermekek felruházására rendezendő karácsonyi-ünnepélyre: özv. gróf Engelshausz Katalin 5 forint, Dalmay Cécilia 5 forint, Esztergamy Borbála 5 forint, Dalmay Klementin 2 forint, Strilich-Hoffmann Janka 5 forint, Alföldy Mária 3 forint, Rédey Lajosné (Bajmok) 2 forint, Széchenyi Józsefné 5 forint, Schaffner József 5 forint, Lang Magdolna 2 forint, Szilágyi Mina 3 forint, Uhlarik Paulina 2 forint, Auer Türr Borbála 4 forint, Wundszám Kornélia 1 forint, Schäfer Fülöp 6 drb muff és 6 drb télisapka, Tápay Istvánné 8 pár harisnya. Fogadják a nagylelkű adakozók kegyes adományait a nőegylet hálás köszönetét. Egyben kérem mindazokat, a kik e jótékony célra pénzbeli vagy egyéb adományt szántak, sziveskedjenek azt mielőbb az egyleti elnöknek, Esztergamy Borbála úrnő nagyságának megküldeni. A karácsonyi-ünnepély december hó 23-án délután 3 órakor a város-háza nagytermében fog megtartani, mely alkalommal 55 fiú és 45 leány, összesen 100 iskolás gyermek fog tétőtől talpig felruházni. Ez ünnepélyre a nőegyleti tagok és a nagy közönség tisztelettel meghívottak. Kelt Zomborban, 1885. december hó 14-én. Dr. Margalts Ede, nőegyleti titkár.

A „Szerbszki Narod“ című lap dec. 9-iki számában a zombori tisztújításról hosszú cikket közöl, melynek első részében dr. Makszimovits Miklóst politikai kameleonnak tünteti föl és az államellenes szerbek hazajáró rossz szellemének mondja; a második

részben pedig dr. Sztójkovits Pétert, mint a magyar-szerb barátság ismert régi, kitartó hívét magasztalja. Mindenki tudja, hogy dr. Sztójkovits ur következetes misszionáriusa a magyar-szerb egyesülésnek s azt a cikkben neki szánt országgyűlési helyen méltón is tudná képviselni.

A Bács-Bodrogh megyei gazdasági egyesület vagyona 16529 forint 20 krajcárral, ez összegnek azonban csak mintegy fele 8560 forint 45 krajcár tényleges vagyon, a többi részint befizetetlen alapítványokban, részint alapítványi kamat és tagdíjakra lélekben, mint követelés kiün van. Aránytalanul nagy összeget tesz ki hátralekös tagdíj, ez ugyanis 2445 forint.

Baja sz. kir. város f. hó 10-én tartott törvényhatósági ülésén a közigazgatási bizottságból kilépett dr. Ivánovics Pál, Szturély Lipót, Milassin Zsigmond és Scherer Antal újból megválasztottak, az elhunyt Kósa Ádám helyére Weidinger Salamon választották. Az igazoló választmányt a főispán távolléte miatt nem lehetett megalakítani, a közgyűlés mindamellett a maga részéről ezen választmányba Berényi Dániel, Barasics József, Bodrogi Gyula, Brück Mór és Heller János biz. tagokat választotta. Vége a központi választmányba a mandátumát elvesztett Bajai Péter helyébe közeliállással Drescher Rezső választották.

Rendőri hírek.

Varga Antal (torontálmegyei) Oppova községből neje és 3 kiskorú gyermeke hátrahagyásával munkakeresés végett a folyó évi október hó első hetében Ujvidék Zimony tájékára távozott, s azóta családját hollétérol nem tudatta. Élelmükre mit sem küldött, honnan családját Zentára toloncolták. Személyleírása: nagysága közép, haja szőke, arca kerek, bajsa vörös, orra, szája rendes, elől egy foga hiányzik, beszél magyarul.

Fábián Borbála bajmoki lakos egy zöldes, jobb fülére jegyes, hátsó jobb oldalán UV/KN bélyeggel ellátott tehénról szóló járlatát elvesztette.

Tumbász Loketics Jován lopással vádolt szabadkai születésű, róm. kath. 21—22 éves, termete közép, arca gömbölyű, haja szőke, szem sárgás, orra rendes, szája szabályos, napszámos, beszél dalmátul, illetőségi helyéről ismeretlen helyre távozva, nyomozandó s elfogatása esetén a legközelebbi kir. ügyész-séghez kísérendő.

Dekityi Iván bereghi lakostól egy 12 éves, pejkanca, balfelén 11 bélyeg és bal fülén jegyes lovat, egy 4 éves pejparipa, jobbfelén 11 bélyegű lovat; továbbá Nikolin Sztipó bereghi lakostól egy pej, 5 éves paripa, hátsó ballába kese, csillagos, hátul jobbról 11 bélyegű és egy fekete, 5 éves paripa, hátsó bal lábára kese, hátsó jobb felén 11 bélyegű lovat a legelőről elloptak.

Fischer Ignác baracscai nagyvendéglős istállójából f. évi okt. 14—15. közt egy 1/2 éves, tarka üsző borjut s 2 drb bárányt, óljából pedig 5 drb kövér lundat, — nemkülönbén Ingusz József baracscai lakostól 6 drb nadrágot, 3 drb felöltőt, egy drb posztó mellényt s egy utazó bőröndben volt 6 drb alsónadrágot, 3 drb félrunder, egy pirosas zsebkendőt s egy függő lámpát elloptak.

Dobler Ferenc m. hó 17-én, egy világos pej paripa, csillagos homloku, hátulso két lába kese, farka kissé fehér, h. b. e. I. S. bélyegű lovat, egy lóra való szerszámmal együtt elloptak.

Ujvári György dautovai lakostól f. évi okt. 5-én egy kaptár méhet elloptak.

Irodalom.

Az alábbi tartalmas és csinos kiállítású naptárakat ajánljuk olvasóink figyelmébe. A Pallas naptárát 1886-ra Nagy képes-naptár. Szerkesztette Benedek Elek. 17 ív, ára 1 forint. Dszentri-naptár, ezelőtt Mokány Berei Humorisztikus naptár. Szerkesztették a Borsszem Jankó irástudói. Ára csak egy nemes flóres. Kiállítási emlék-naptár. Szerkesztette Gelléri Mór. A trónörökös arcképével, számos illusztrációval és a kiállítók névsorával, ára 1 forint. Iparosok naptár. Szerkesztette Gelléri Mór. Az összes iparágakra vonatkozó törvények, szabályok és egyéb közleményekkel. Ára 50 krajcár. Képes sport-naptár. Szerkesztették Porzolt Jenő és Kálmán. A vadászat, lovaglás, kocsi-sport, galamblovás, vészet eb-sport, vitorlázás, evezés, torna, atletika, velocipedezés, korcsolyázás, halászat stb. kedvelők számára. Díszesen bekötve ára 1 forint 50 krajcár.

Szerb szinészet.

Csütörtök, dec. 10-én adatott Schreiber vigjátéka „A jezsuita és növendéke“ meglehetősen telt ház előtt.

Az előadás jól folyt, különösen ki kell emelnünk Ruzsits (Rafailó), Makszimovits k. a. (Sarl.) és Hadzsits k. a. (Angelina) alakításait.

Vasárnap dec. 13-án adatott Obilits Milos vagy a Rigómezei útközet dr. Szobotics János eredeti szerb drámája zsúfolt ház előtt.

A darab színhelye Szerbia, történeti ideje Lázár szerb király korszaka.

Meséje a következő: Lázár király két veje és leánya közt az uralkodási harc és dicsvagy miatt annyira kitér az ellenségeskedés, hogy Brankovits Györgyné tetlegesen megbántja Obilitsné húgát, miért is Obilits elégtétel adásra hívja Brankovitsot, ki gyöngye jelleménél és gyávaságánál fogva a hős és bátor Obilits-tól az elégtételt neje jelenlétében már már megtagadja, de neje szemrehányásai folytán azt megadva, megsebesítettik.

Ezért boszút esküszik s felhasználja az alkalmat, midőn II. Murat török császár köveve által Lázár szövetségre hívja, fenyegetve őt trónvesztéssel. Brankovits György trónravágó főúr Jusuf pasa küldetését tudva, az esetben ha Lázár a szövetséget el nem fogadja, a trónbiztosítás mellett beleegyez Lázár elvesztésébe.

A szerződés-kötés után Jusuf pasa által levelet írat Obilits Miloshoz, melyben ígérete bkváltására, a trón ismételt biztosítása mellett felhívja. E levelet

vívő török Brankovits emberei által elfogatván, Lázár elé vitetik, ki tudva Obilits jellemét, kétkedik; míg Brankovits, Lázár király vacsoráján az összes főurak előtt Obilitsot nyíltan örültnek nevezi, miért is ezek töle elfordulnak és becsülete helyreállítása végett, es küvel kötelezi magát Murat szultánt meggyilkolni.

Obilits két társával másnap a török táborban megjelenvén, a szultán által fogadtatva, azt egy eldugott késsel táborba közepén leszúrja s így megöli. Az ugyanazon tartott rigómezei ütközetet Brankovits árulása folytán a szerbek elvesztvén, Lázár király fogságba jut és Obilitsól Bajezet ugyanakkor trónralépet szultán által kivégeztetett.

A darab meséje bár ismert, érdekes a mellék-alakok közbevetésével, miért is kezdettől végig lekötötte a figyelmet.

Ez alkalommal megjegyezzük, hogy a szereplők egyáltalán a verses darabokat jobban tanulják s így az előadásra több gondot fordítanak, miért is az előadás teljesen sikerült.

Kiemelendők Ruzsits (Brankovits), Milykovits (Obilits), Dobrinovits (Jusuf), Milojevits (Lázár) és Hadzsits L. k. a. (Vukoszava), kik vetélkedtek, hogy nehéz szerepeikben egymást felülmulják.

Mara kis szerepét Vuitsné asszony helyesen fogta fel s jól alakította.

Több ilyen előadást, és a szerb közönség tán méltányosabb lesz s kipótolja talán az eddigi közönyt s a nagy pénztári hiány, annyira-amennyire fedezve lesz. C.

Az elkényeztető nevelés.

Elve: „Csak olyan nevelési eszközök jők, melyek megegyeznek a gyermekek vágyaival.”

Egy időben alkalmam volt sokféle és tekintélyes lapot olvashatni. Mohón temettem be magamba annak minden sorát és az elégedettség egy bizonyos nemével oltottam el minden este gyertyámat, mert a világ napi eseményéről — ha mindjárt felületesen is — de mégis tudomást szereztem.

Az újságoknak minden rovatát elolvastam, de nagyobbfokú érdeklődést csak a bűnök lajstroma iránt tanúsítottam. Ha lapot vettem kezembe, első dolgom volt benyitni a „törvényszéki csarnok”-ba. Találkoztam itt gyilkosokkal, rablókkal, hamis esküvőkkel és tudja Isten miféle mesterségű egyénekkel. Érdekeltek ezek engem. Feszült figyelemmel olvastam végig a tárgyalásokat és felettük még gondolkodásba estem, mert kerestem ama szálát, a melyet fonatott az elítélteknek a gyékény, a melyre jutottak. Legtöbbnyire a szálát le tudtam vezetni a szülői házig, a honnan lefelé fonódott egész a börtön ajtajáig. Tehát a szülőháznak vis a vis a börtön sötét mélysége. Szomorú való ez! Egy kis girbe-görbe út van közte, a melyet okvetlen követnie kell annak, ki odajutott.

Igen sokszor elkomorodtam, mert legtöbbször azt tapasztaltam, hogy az a sok bűn, temérdek szerencsétlenség, melyek tért nyertek a bűnös emberek keblén; csirájukat a szülők körében, vagy az ezek által elhanyagolt, vagy ferde nevelésben találhatjuk.

Megdöbbenő statisztikát lehetne összeállítani azokról, kiket a szülők bűnei vezértek a bűn terére, ha az ember eme munkánál kétségbe nem esnék.

Egy ilyen esetnek hü képét veszik szíves olvasóim a jelen alkalommal, annak előre bocsátásával, hogy eme neveléstani észleletet naplóból szakítottam ki.

Ismerem egy családapát. Különös apa volt ez. Ez maga tanította gyermekét a rosszra. Ez maga ingerelte gyermekét a vétékre. Ez maga gyujtotta fel gyermekeiben a rosszság örögi szellemét.

De miként? — Hát úgy, hogy az elkényeztető nevelés elve után, csak oly nevelési módszert követett, mely a gyermek vágyait a rosszra felbresztette s mi több, ehhez mérte már később az őt körülövedező dolgokat is.

Tudjuk azt jól, hogy a gyermek vágyai természeti hajlamánál fogva többé-kevésbé gravitálnak a meg nem engedhető dolgok és körülményekhez és ennek tetejébe igen elhibázott dolog az, ha már most mesterséges úton is közelítjük őt oda.

Az elkényeztető nevelés pedig — mint már neve és elve mutatja — nemcsak hogy távoltartja a gyermeket az ezen süllyedő posványtól, hanem még segíti is őt oda jutni.

Oda jut pedig okvetlenül az elkényeztető neveléssel, mert a vágy átültetésével ingerlő hatással bír a gyermek lelki világára.

De most nézzük miként iparkodott ezen apa az elkényeztető nevelésével a gyermek nevelésére ingerlőleg hatni s nézzük miként egyeztek meg a nevelési eszközök — természetesen elég elhibázottan — a gyermek vágyaival.

Ezen apának az volt szokása, ha jó kedve volt esténként, hogy maga köré gyűjté családját s ilyenkor olyasmit mesélt gyermekeinek, hogy okosabb lett volna vele elhallgatnia. Gyermekkori csinjeit beszélte el. Elősorolta, hogy mit tett ő, hogyan vitte eme vagy ama huncutságot végre s ha valaki véletlenül rajt csípte valamely csinján, hogy tudta magát fehérre mosni, hogyan tudott hazudni stb. Az apának eme „remek tetteit” gyermekei áhitattal, szájtátva hallgatták.

Igy nevelte ezen atya gyermekeit. Szépen példázgatott gyermekeinek és ezen példa ingere hatott is, csábított is. A fiút az inger magával sodorta. Az atya nemcsak hogy tétlenül nézte, mint úszik gyermeke már a bűn pocsolyáján, hanem ha még valamely csinje sikerült, még nevetett is hozzá. Ennek tetejébe — jól emlékszem — egy ízben az atya vendégei előtt gyermeke „leleményességeit” még föl is említé.

Ez vakká tette a fiút! Miért? Azért, mert a dicséret megegyezett a gyermek vágyával. És ezzel el volt készítve az elkényeztető nevelés hibás talaja. Most már a fiu nagy bátorságot érzett magában. Nézzük csak tovább, mi lett a fiúból.

Egy alkalommal, midőn már a fiu rossz viseletével — mint szokás mondani — a pohár színiig telt, tanárunk a következő levelet írta az atyjához:

„Uram! A kénytelenség hoz engem erre, hogy fia magaviseletéről értesítem. Igen sajnálom, hogy ezzel alkalmatlanokodom kell uraságodnál, de minthogy

fia a közel multban oly tettet követett el, melyet elhallgatni nevelői kötelességgel merő ellenkezésben állana s mely tetteinek bűnös voltát súlyosbítja ama viselete a fiúnak, hogy — noha a tett elkövetésnél jelen voltam — mégis páratlan konoksággal, a tanári kar előtt, esküvel tagadni merészelté.

Ajánlom a fiút atyai szigorába s kérem önt engem nevelői tisztemben támogatni.”

Az atya ezen komoly levelet gúnyval fogadta. Nem is hederített reá. Csak kíváncsi volt, hogy mit tehetett már megint az a „leleményes” fiú. Alig várta, hogy haza jöjjön. A kíváncsiság fúrta az oldalát. Ejnye, ejnye! kiáltá, megint elmehetne bitangolni, csak most itt volna, szeretném igazán; szeretném tudni, mit csinált a kölyök s nyomban hahótára takadt. Végre betoppant a fiú. Az atya örömvigyorgással fogadta. Na! — kiáltá hozzá — nézd e levelet, a tanár úr írta, és folytatá gúnyos örömmel, mit csináltál? Mivel szedted megint reá a tanár urat? Tudom, és szemével hamisan hunyorított, hogy jól „kivágtad” magad!

Mi? ordított a gyerek, nincs az a tanár, kit nem tudnék rászedni!

Az atyának tetszett ez az elbizakodás, mely az elkényeztető nevelésnek az első gyümölcse volt. Nevetett is hozzá. Pedig hát inkább akkor szomorodott volna el, nem kellene legalább most felette szomorodnia.

Mi sem természetesebb, minthogy a fiu ez uton haladt tovább. Sokszor bűnhődtek társai, de ő — a főcinkos — rendszeren kisiklott a büntető kéz alól.

Ez elbizakodottá tette. Nem félt már semmitől. A mit óhajtott, a mit akart, azt elérte. Egy gondolat — és a kivitelhez fogott. Nagy szerencséje volt. Minden sikerült neki. De ha mégis véletlenül valamin rajt „csípték”, páratlan színészi modorral „kivágtá” magát.

Igy élt és ilyen „görbe” uton járt a fiu, mikor én közvetlen közelében gyermekeskedtem.

Az évek multak. Feledtem a „jó” pajtásokat. De a „főnököt” nem tudtam feledni. Sokszor képzeletben szemeim előtt volt a fiu, midőn szemtelen konoksággal hazudott s midőn szónoki tehetségével uszított bennünket a körte lopáshoz. Sokszor gondoltam, hogy nem lesz jó ebből a gyerekből. Nem is csalódtam!

Egy őszi estén, mikor künn a sötét éjbe nehéz köd emelkedett, ugyanakkor a keblemben is támadt egy nehéz érzet. Ez előérzet volt. Elakartam üzni ezt, azért felbontottam újságomat. Szórakozni akartam, de a fájó érzet még fájóbbra változott.

A „Fortuna” padján egy ismerőst találtam. Az ismerős — a mi hősünk volt . . .

Tehát beteljesedett ama közmondás, hogy: „adig jár a kórsó a kútra, míg el nem török.”

Ügyvéde nem tudta annyira megvédeni, hogy a család, lopás és hamis eskü vádja alól felmentésék.

Hj. Jung Feri.

A lelkes nő.

„Férfem uram, jó Rápolthy
Az Istennek szent nevére!
Szent hazánknak, melyért vére
Végző cseppig kiomolni
Mindig készen, — menjen, menjen
Segítségre még e percben;
Mert az ország szíve hazánk
Vérzik, ah! még megszakad
Zsarnok Apaffy alatt
S török átok vár majd reánk.”

„Van egy hőse a hazának,
Ki ha Erdély trónjára lép,
Boldog leszen a székely nép . . .
Ah, segítsen Béldi Pálnak! . . .
S Háromszéknek bátor népe
Lelkesülten menne véle,
Ha Háromszék kapitánya
Harsogtatna riadót,
Szent csatára hívó szót,
S ő maga is harcba szállna.”

Hős Rápolthy hősebb nője
Igy eseng, kér éjjel-nappal.
S várta, míg egy piros hajnal
Azt harsogja, hogy előre.
„Itt hagyjam kis gyermekeim
S én a harcnak vad mezein
Küzdjek élet-halál között?”

„Ah, menjen, a haza hív
S minden székely, ki csak hív,
Fegyvert fogott, kardot kötött.”

Megy Rápolthy nehéz szívvel,
Ámde mégis lelkesülten,
Lelkesülten halni készen,
Mint kit nője batorít fel.
Megy Háromszék kapitánya
Hü népével, mely rég várta,
Hogy kövesse, míg nem dől el
Az ádáz harc kockája.
Hisz, ha megtér lakába,
Megint békén szeret, ölel.

„Hah . . . áruló, trónkereső! . . .
Fogjátok el tüstént Béldit:
Fejedelmi trónra lép itt,
Magas trónra — — vérpadra ő.
Rápolthyt is fogjátok el,
Ő is méltó jutalmat lel.
A mért egész Háromszéket

Fellázítá ellenem
— Szól Apaffy fejdelem —
Fogjátok el mind, ki vétett.

A zsoldosok hada úzi
Béldi Pált is, Rápolthyt is.
Szolgahad, ha bárkit elvisz,
Mindegy neki, láncra fűzi.
Sötét, veszes éjszakákon,
Kit elnyomott a mély álom,
Zsarnok parancs fölriasztja:
„Fogjátok el, akarom!”
— Igy dörög a hatalom —
„S hozzátok el élve, halva!”

Nem lesz fogoly már Béldi Pál,
Más országban van ő régen;
Rápolthy is útra készen,
Paripája nyergelve áll
Feketeügy füzes partján.
„Megtettem hát, kedves Annám,
A mire úgy kértél engem,
— Szól s öleli szép nejét —
Am, ha rögtön el nem mék,
Talán még ma fejem vesztém!”

„Nem hagyom el kegyelmedet,
Menjünk, menjünk, meneküljünk!”
„Nem, mi együtt nem mehetünk,
Maradnod kell, Annám, neked.
Szerelmünknek szent pecsétje,
Három magzat . . . vajj ki védje,
Ha itt hagyjuk mind a ketten? . . .
Ah! rám rablánc, pallos vár,
Megyek, . . . messze a határ
S még ez éjjel túl kell lennem.”

Csillag-sereg fenn az égen,
Csillag-sereg a habokban.
Feketeügy vize locsban,
S a paripa közepében;
Áthallszik az „Isten veled”
És elvágtat, kit úgy szeret
Rápolthyné, a lelkes nő.
El nem fordul, míg látja,
Mereven néz utána
Fájó szívvel, nyugodtan ő.

Ha csak fenn volt,
A teli hold,
Mint kísértet,
Ott fehérlött,
S kit rég nem lát,
Kedves urat
Minden este
Várta-leste
Rápolthyné.

Terhes hét év
S még nincsen rév . . .
Mindig várja
Sohsem látja;
De ő mégis
Remél és hisz;
S minden estve
Várva lesve
Jár alá-fel.

Ott jár most is Rápolthyné
S kedves férjét várja éppen
Feketeügy füzesében.
A ki látná, nem is hinné
Hogy talán ő
Az a szép nő,
Kit Rápolthy úgy szeret még,
Haja vállát takarja
Ölelésre a karja,
Arca sápadt, szeme sem ég.

„Jer közelébb, ó, ülj ide
Mellém . . . kinek él még hite,
Hogy a ki őt úgy szerette
Nemsokára
Viszont látja.
Jer, ó beszélj, vajj él-e még,
Meglátom-e valaha? . . .
Ó mondd, mikor jó haza . . .
Avagy talán meghalt már rég?”

Megjő a férj és hallgatja,
Kivel beszél felesége?
„Itt vagyok már én is végre;
Jer keblemre, édes Anna!”

— Térde inog
S a nagy kínok
Tükröződnek arcán, szemén.
„Férfem! . . . Uram! . . . felsikolt,
És a szép hölgy szörnnyet holt.

Mártonfi Pál.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

HIRDETÉSEK.

1189. Mohol község Elüljáróságától.
1885.

Pályázat.

Mohol község elüljárósága részéről ezennel közzé tétetik, miszerint Mohol községben lemondás folytán a községi adótszti állás megüresedvén, ezen állásnak pályázat útján leendő betöltésére, határidőül **Mohol községhezánál 1885-ik évi december hó 30-ik napja, délelőtti 9 órája** tűzetik ki.

Felhivatnak ennek folytán mindazok, kik eme állást elnyerni óhajtják, miként kérvényeiket alulírott jegyzőhöz a következő okmányokkal felszerelve, a választást megelőző nap, délelőtti 12 óráig annál is inkább nyujtsák be, mert a később beérkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

- Erkölcsei magaviseletét igazoló hatósági bizonyítvány;
 - eddiggi alkalmazásukat és azt igazoló hatósági bizonyítvány, miszerint a magyar nyelven kívül a szerb nyelvet tökéletesen bírja;
 - tek. Bács Bodrogh megye hatósága által kiállított jegyzői vizsgáról szóló bizonyítvány.
- Ezen állás 500 frtnyi készpénz fizetéssel lévén összekötve, mely a községi pénztár részéről előleges havi részletekben szolgáltatik ki.

Moholon, 1885. december hó 8-án.

Mikosevits Antal, Vén Ferenc,
jegyző. 3-1 bíró.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Zombori Takarékpénztár végrehajtónak **Kaufmann Simon örökösei és Kaufmann Hanni** zombori lakosok végrehajtást szenvedő elleni 25,000 frt tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a Zomborban fekvő s a zombori 147 sz. tjkben Kaufmann Simon és neje szül. Trebitscher Hanni nevének álló A 1365-366 hr. sz. 155 ö. i. számú ház és 183^{10/12} ö. l. beltelekre az árverést 53,500 frtban megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan **1885. évi december hó 30-ik napján délelőtti 9 órakor** ezen kir. telekkönyvi hatóságnál illetve a kiküldött hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 5350 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1885. évi július hó 30-án.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Széchenyi József s. k.,
kir. törvényszéki elnök.

Dr. Dekker Gyula s. k.,
kir. törvényszéki jegyző.

6-5

6853. sz.
tkvi 1885.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy öv. Janovits szül. Oszvald Rozália végrehajtónak Janovits Tamás végrehajtást szenvedő elleni 320 frt tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori királyi törvényszék területén lévő, Kupuszina fekvő, a kupuszina 352. sz. tjkben alperes nevének álló A I. alatti 310. ö. i. sz. ház és beltelekre 500 frt és 636. hrsz. szűrűs kertre 150 frt külön ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1886. évi január hó 28-ik napján délelőtti 9 órakor** Kupuszina községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 50 frt és 15 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1885. évi nov. hó 12. napján.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

7170. sz.
tkvi 1885.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zimmermann Antal végrehajtónak Bringmann Lipót végrehajtást szenvedő elleni 194 frt tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék, az apatini kir. járásbíróság területén lévő, Apatin községében fekvő, az apatini 1259. sz. tjkben alperes A I. alatt felvett s végrehajtást szenvedett nevének álló 1376. hr. sz. ház és 150 ö. lny beltelekre és pedig a C. 1 sorsz. alatt öv. Bringmann szül. Saal Teréz javára bekebelezett lakhatási jognak épségben tartása mellett az árverést 600 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1885. évi december hó 24-ik napján, délelőtti 9 órakor** Apatin községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 60 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1885. évi október hó 15-én.

A zombori kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság

6380.
kig. 1885.

Pályázat.

Bács-Bodrogh megyébe kebelezett Kiszács községében — melyhez Irmova, Ottó, Alpár, Henrik és Mária puszták tartoznak — szervezett s 800 frt évi fizetés, 20 kr. halottkémiai és a szabályszerű látogatási díj, nemkülönbön a kilitásba helyezett kézi gyógytár tartásával javadalmazandó orvosi állomásra ezennel pályázat nyittatik s választási határnapul **1886-ik évi január hó 19-ik napjának d. e. 10 órája** tűzetik ki.

Miről a pályázni óhajtok — kiktől az orvostudori oklevélnek kívül a magyar és valamely szláv nyelvnek bírása megkívántatik — oly felhívással értesítettnek, miszerint az 1871. évi XVIII. t. c. 74. §. és az 1876. évi XIV. t. c. 143 §-a értelmében felszerelendő kérvényüket 1886. évi január hó 10-ig ezen szolgabíróságnál nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vehetők nem lesznek.

A megválasztandó orvos köteles a nevezett pusztákat hetenként egyszer az uradalom fogatán meglátogatni.

Kelt Bács-Bodrogh megye újvidéki járás szolgabíróságánál 1885. évi december hó 6-án.

Kolozsváry Sándor,
szolgabíró.

Huszonhetedik évfolyam.

Előfizetési felhívás

„BUDAPESTI BAZÁR“

1886-ik évi folyamára.

A „Budapesti Bazár“ egy év lefolyása alatt 2000 illusztráción — képeken és ábrákon — mutatja be minden idényre a legújabb divatot, a fehérneműek legszébb mintáit, a kézimunkák minden ágazatát értelmes magyarázatokkal kísérve. Minden száma mellett felváltva hoz szabásrajzokkal nagy ívet himzdrájkokkal, monogramokkal és papírból kivágott szabásmintákat.

A „Budapesti Bazár“ minden száma mellé egy művészi rajzolt, színezett párizsi divatkép van mellékelve.

A „Budapesti Bazár“ gazdag szépirodalmi részével, díszes kiállításával és hasznos mellékleteivel páratlanul áll a divatlapok között.

A „Budapesti Bazár“ szépirodalmi részét egy iv regénymelléklettel bővítettük meg, melyből idővel csinos könyvtárt gyűjthetnek az előfizetők.

A jövő évi regénymelléklet, a kedvelt francia író, Daudet Alfons

„VETRIS KISSASSZONY“

című rendkívül érdekes regény lesz.

A „Rózsaszinboríték“ ot annyira megkedvelt „Társalgó csarnok“ ot — kérdések és válaszok közlésére — továbbra is t. előfizetőinknek engedjük át.

A „Budapesti Bazár“ előfizetője megrendelhet saját nevére monogramot fehérneműek jelzésére.

A „Budapesti Bazár“ a megrendelések rovataiban ismerteti a főváros legjelesebb és legutányosabb üzleteit.

Csakis a „Budapesti Bazár“ részleteti vidéki t. előfizetőit azon kedvezményben, hogy elfogad bármily tárgyra megrendeléseket

Előfizetési feltételek:

a „Budapesti Bazár“-ra a regénymelléklettel együtt:

- Egész évre (januártól december végeig) 10 frt — kr.
- Fél évre (januártól június végeig) 5 frt — kr.
- Negyed évre (januártól március végeig) 2 frt 50 kr

Érdvezmény-árban rendelhetik meg t. előfizetőink:

- A „Kilenc milliomos ember“ című regényt 80 krért. Bolti ára 1 frt 20 kr.
- A „Helén“ című regényt 80 kr. Bolti ára 1 frt 20 kr.
- A „Meregkeverő szerelme“ című regényt 50 kr. Bolti ára 80 kr.

As előfizetési pénzek a „Budapesti Bazár“ kiadóhivatalához küldendők. (Koronaherceg-utca 17. sz.)

Mutatványszámot küldünk szivesen. 2-1

1098. szám.
1885.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tekintetes királyi járásbíróság 6772. számú végzése által Fischer G. budapesti cég javára Weil Márk zombori lakos ellen 300 frt tőke, ennek 1885. év szeptember hó 16. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 32 frt 65 kr. perkoltségek követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 610 frtra becsült lovakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek a 7009/1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Zomborban a városhezánál leendő eszközzésére **1885. évi december hó 18-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitzetik és ahhoz a velni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárán alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1885. évi december hó 3-án.

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

6379.

kig. 1885.

Pályázat.

Bács-Bodrogh megyébe kebelezett Petrovác és Kulpin községekből alakult közegészségi körben elhalálozás folytán üresedésbe jött községi orvosi állomásnak választás útján leendő betöltésére ezennel pályázat nyittatik s választási határnapul **1886-ik évi január hó 20-ik napjának reggeli 9 órája Petrovác községhezánál kitzetik.**

Miről a pályázni óhajtok — kiktől az összes orvosi tudományok tudorságát igazoló okmányok, ugy a magyar és valamely szláv nyelvbeni jártasságoknak okmányilag való igazolása megkívántatik — oly felhívással értesítettnek, miszerint kérvényeiket az 1871. évi XVIII. t. c. 74. §. és az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-a értelmében kötelező felszerelve 1886. évi január hó 10-ig ezen szolgabíróságnál nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Az orvosi javadalmazás a következőkből áll:

- Készpénzbeli fizetés 700 frt — kr.
- Nappali látogatási díj — „ 50 „
- Ejjei látogatási díj — „ 80 „
- Halottkémiai díj — „ 20 „
- Látletet és orvosi bizonyítványokért 2 — „

A megválasztott orvos köteles hetenként kétszer Petrovácra Kulpinba rándulni, a hova az előfogatot Kulpin község ingy-n tartozik kiszolgáltatni.

Kelt Bács-Bodrogh megye újvidéki járás szolgabíróságánál 1885. évi december hó 6-án.

Kolozsváry Sándor,
szolgabíró.

8236. szám.
1885.

Hirdetmény.

Zombor szab. kir. város gazdasági küldöttsége által ezennel közhírré tétetik, miszerint a városi szolgáltszemélyzet és rendőrök részére szükséges 3305 frt 10 krral előírányzott ruháneműk és szerelvények beszerzése iránt az árlejtés **folyó évi december hó 21-én d. e. 10 órakor** a városháza kistermében fog megtartatni.

A feltételek és minták a városi számvevőségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Zomborban, 1885. évi december hó 9-én.

Vukicsevits Péter,
tanácsnok.

7511. sz.
tkvi 1885.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tessényi Albert végrehajtónak Gyurkov szül. Jaksits Janya végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Szónta község határában fekvő, a szóntai 1184. sz. tjkben A I. alatt felvett 1-11 sor számú 1/2 telekföldnek végrehajtást szenvedett Gyurkov szül. Jaksits Janyát fele részben ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1885. évi dec. hó 28-ik napján délelőtti 10 órakor** Szónta községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 25 frt készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átszolgáltatni.

Kelt Zomborban 1885. évi október hó 15-én.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetmény.

Falcione Gusztáv urak (a főutcában, a takarékpénztár átellenében) emeletes házában **saját lakásom 1886. évi február hó 1-től vagy május hó 1-től egy vagy több évre bérbe adandó.** A lakás 6 szoba, 2 kamara konyha, felszer, istálló, pince, padlás és gabnartárból áll. Esetleg 4 szoba, istálló és gabnartárral vagy a nélkül is bérbe vehető.

Bővebb értesítés alólírottánál.

3-2

Gergurov Mladen.

Alkalmazást keres.

Egy a **virag-**, valamint a **gyümölcs-tenyésztésben** jártas keretész, nős, 29 éves, alkalmazást keres. Közelebbi értesítést ad **Goesser Vitus** városi kertész Zomborban.

HECHT MÁRK
könyv- és papirkereskedésében
ZOMBORBAN
iskola-utca, Falcione Nándor házában
nagy választékban kaphatók

karácsonyra és ujévre
alkalmas
ajándékok,
nevezetesen:
díszművek, imakönyvek, ifjúsági iratok,
képeskönyvek, tárca-naptárak stb. stb.
Továbbá
díszes levélpapírok dobozokban.

KARÁCSONYI BAZÁR.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy
a lepglavai országos fogház
művészi és izételesen kiállított

FARAGVÁNY-RAKTÁRÁT
átvettem.

Egyidejűleg raktáron lesznek nagy választékban
GYERMEKJÁTÉKSZEREK.
Ezen tárgyak, melyek **karácsonyi és ujévi ajándékokul** legalkalmasabbak,
legjutányosabban és szabott áron
fognak elárúsíttatni.

A n. é. közönség minél számosabb támogatását kikérve, a legpontosabb kiszolgálásról kezeskedem.
Teljes tisztelettel
ENGEL ADOLF.

ÜZLETHELYISEG:
főutca, **FALCIONE LŐRINC** házában.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Bajsa községe mellett fekvő dubokai pusztán 822 katasztrális hold **szántó- és legelő-föld** 1886. évi ugarolási időtől egy vagy több évre bérbeadandó. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos.

Szemző István
Zomborban.

3-3

Házeladás.

Zomborban a Széchényi-körúton 232. sz. a. fekvő, kényelmesen berendezett lakházamat, szabad kézből eladom.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos
Dr. Roheim Lipót.

5-2

A közelgő karácson- és ujévi-ünnepekre
a helybeli és vidéki közönségnek ajánlom
nagy választékú
gyermek-játékszereimet
ugy minden néven nevezendő
könyvárús-cikkeimet,
a legpontosabb szolgálat mellett és legjutányosabb áron.
KARAKASEVIĆ MILIVOJ,
könyvkereskedő Zomborban a városháza átellenében.

3-1

50 év óta
a bécsi piacon fenálló leghíresebb
posztókereskedés nagyban
„a jó pásztorhoz“,
azelőtt
Strohschneider Vince
BÉCS,
I., Rothenthurmstrasse 14
eladja teljes raktárát
valódi brünni
gyapjuszövetekben,
maradékokban,
teljes férfi-öltözetekre,
éppen elegendő egy teljes öltözetre,
és pedig: kabát, nadrág és mellény minden színben és elpusztíthatatlan minőségben, a következő ket legolcsóbb szabott áron é. p.:

II. minőség egy egész öltözetre 3.50 kr.
I. „ „ „ „ 4.50 kr.

Ezen maradékból minták szét nem küldhetők, ellenben kötelezem magam nyilvánosan, a meg nem felelő árúkat vonakodás nélkül visszavenni.
A szétküldés **csomagolási költségek nélkül** történik, az összeg előleges beküldése vagy utánvét mellett. 4-4

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint a
szegedi „**Ligeti**“ gőz-hengermalom
— melynek terményei az 1885-ik budapesti kiállításon kiüntetést nyertek —
főraktárát
és képviselőit
Zombor és környékére átvettem, minek folytán oly kellemes helyzetbe jutottam, hogy minden versengésnek elejét vehetem.
Számos megbízásokat kérve, maradozok teljes tisztelettel
Goldstein Mor.
nagy só-, liszt- és szappan-raktár,
iskola-utca.

Ismét elarusítok előnyben részesülnek.

5-4

Pályázati hirdetmény.

Pacsér község jegyzői irodájában évi 300 frt havi részletben a község pénztárából előre fizetendő javadalmazással egybekötött irnoki állomásra pályázat nyitattik.

Az állomás azonnal, legkésőbb 1886. január hó 1-én elfoglalandó, mely végső hatánapig az eddigi működést, erkölcsi magaviseletet tanúsító okmányokkal felszerelt kérvények alulírttoz beküldendő.

Magyar és szerb nyelven képesített jegyzőjelöltek előnyben részesülnek s a fizetésen kívül alulírtt részéről némi mellékjövedelem biztosíttatik.

Pacsér, 1885. december hó 5-én.

3-3

Kovács Sándor,
jegyző.

A 87 év óta fennálló
cs. kir. orsz. szabadalmazott
takaró- és pokroc-gyár
előbb Lichtenauer özvegye és fiai
bécsi raktára által szétküld
ló-takarókat

190 ctm. hosszuk, 130 ctm. szélesek, elpusztíthatatlan minőségűek, sőt tét alappal, élénk sávkal darabja

1 frt 65 krajcár, csomagolással együtt, tehat költség nélkül.

Csakis a tömeges gyártás és óriási kelendőség folytán vagyunk abban a helyzetben, hogy ezen **ló-takarókat** ily kitünő minőségben és ily szokatlanul olcsó áron adhatjuk el. 4-4

Szétküldés utánvét mellett. **A mi nem tetszik, akadálytalanul visszafogadtatik.**
A címre pontosan ügyelendő:
Hauptniederlage Silberstern Wien, I., Rothenthurmstrasse 14.

